

SPEK MET PEREN

Eenakter

door

KAPLAN ROZA

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **SPEK MET PEREN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **KAPLAN ROZA** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2001 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Ans - Moeder, 73 jaar
Fred - Vader, 78 jaar
Fritsje - inwonende zoon, 36 jaar
Ella - dochter, 40 jaar
Koos - schoonzoon, 45 jaar
Moe (reeds overleden)
Blakkie (hond, pluuche), 12 jaar

DECOR:

Het is november. Een huiskamer in een afgelegen polderhuis, eigendom van Fred en Ans. We zien de zijkant van het huis en kijken door de muur de woonkamer in. In de huiskamer staat een eettafel, er hangt een olielamp boven. In de hoek staan twee gemakkelijke stoelen. Een eettafel, een bank, een tv en een hondenmand met hond. Aan de muur hangen familiefoto's. Links van de huiskamer een deur die naar de slaapkamer leidt.
Rechts van de huiskamer een deur die naar de keuken leidt.

Scène 1

Fred: Mijn pillen! Pillen op de schoorsteen. Vlug nou! (*Fritsje werkt aan de eettafel aan zijn modelvliegtuig*)

Fritsje: Maaa! Z'n pillen moet 'ie hebben.

Ans: (*tegen Fred*) Rustig ademen. Niks aan de hand. Gewoon doorgaan met lucht happen. Ik haal ze even.

Fred: Pijn in m'n arm. Steken.

Ans: Zo. Goedzo. Onder je tong ja.

Fred: Help me even op de bank. Ze tintelen, m'n voeten. Ik voel ze niet meer.

Ans: (*tegen Fritsje*) Help 'es effe, Moos.

Fritsje: Wauw! Wordt echt de mooiste spittfire die ik ooit gebouwd heb pa!

Ans: Voorzichtig, Fritsje. Ik haal een plaid, wacht nou even. (*Fred ligt op de bank en kreunt zacht. Ans loopt de keuken in en zoekt in de kastjes naar een plaid*) Hij voelt z'n voeten niet meer... Altijd wat met die kerels. As t'r gewerkt moet worden, ken je 't op je klompen aanvoelen. Ja. Op z'n gat zitten, de hele dag, doet 'ie het liefste. Hebt'ie gewoon af en toe nodig, schop onder z'n kont. En maar eten en drinken. Om negen uur komt'ie 'es naar beneden kakken. En dan maar tijd rekken hè. Op z'n gemakkie een bo met kaas. Bakkie koffie d'r bij. 'Alle tijd van de wereld meis', zegt 'ie dan. Maar ondertussen... Ik bedoel maar. Om zeven uur ben ik al beneden, hoor. Dan heb ik al een lijssie gereed. Blijven werken, da's altijd goed, blijven werken. Ik weet nog wel, Janus den Blikoor, die kwam altijd griendhout hakken. Negentig was 'tie. D'n ouwe Janus. Maar een kwieke baas hè. 's Middags kwam 'ie altijd effe buurten. Grote stikkenzak onder z'n arm en dan kreeg t'ie van moe altijd een borrel toe. Ik zal het nooit vergeten. Hij zegt tegen me, Meis, zegt 'ie, Meis, nou mot je 'es goed naar me luisteren. Hij zegt Meis, op het moment dat je niet meer werk, leg 'ie onder 't groene perk. En af en toe een borreltje hè, zei 'ie dan. Want dat houdt het hoofd koel en de voeten warm. Ja die ouwe Janus... (*vindt een plaid*) Ah, daar ben jij gebleven. (*Ans loopt naar de bank, waar Fred op ligt, gooit de plaid over hem heen en bevoelt even zijn hoofd*)

Fred: Bel de dokter maar.

Ans: Nu? Om tien uur? Die arme man z'n huis uit bellen, nu? Je voelt niet warm, hoor. Zal wel loslopen. Ik haal een glas water.

Fred: Ik wil geen water.

Ans: Drinken mot je. Da's altijd goed. (*loopt naar de keuken voor een glas water*)

Fritsje: (*tegen Fred*) Ga jij naar de winkel morgen? De lijm is bijna op.

Fred: Ik krijg haast geen lucht.

Fritsje: Niet vergeten hè. Schrijf 't anders effe op het lijssie. Oh, en mieretiejes niet te vergeten. Die zijn bijna op. Van Venco zijn die geloof ik.

Ans: Hier is je water.

Fred: Mijn borst. Die doet zo'n pijn, Meis.

Ans: Morgen is alles anders.

Fritsje: Da's een liedje. *(begint het te neuriën. Ans gaat naast Fritsje aan de eettafel zitten)*

Ans: Net kleine jongens... Kleinzerig die venters.

Fritsje: Ma? Is 't er nog wat te knagen?

Ans: D'r zijn nog walnoten. Daar heb ik zelf ook wel zin in. Gezond en lekker. Goed voor je geheugen.

Fritsje: Net kleine hersentjes, walnoten.

Ans: Puur natuur. Moe at ze aan de lopende band.

Fritsje: Ze zijn op. Het laatste mieretietje is er doorheen. Heb je ze nou opgeschreven, pa? *(Ans gaat naar de keuken en komt terug met een schaalje walnoten dat ze op tafel zet)*

Fred: Meis! Meis! Ik ben zo bang om dood te gaan.

Ans: De tuin moet nog gespit. Ze geven goed weer op, morgen. Is goed voor je, hoor, een beetje spitten. Houdt de spieren in beweging.

Fred: Ik ga dood. Denk ik.

Ans: Zo moet je niet praten. Zo praten is erom vragen. De goden verzoeken. We gaan nog lang niet dood. Ik niet... Jij niet...

Fritsje niet... Bah! Eeuwige geklaag van jou.

Fritsje: *(tegen Fred)* Ga je eerst de tuin spitten, of eerst naar de winkel? D'r zit bijna echt niks meer in.

Ans: Hoor je dat vader? Ga eerst maar naar de winkel morgen. Kun je wat lekkers meebrengen voor bij de koffie.

Fritsje: Tompie, tompa, tompoezen!

Ans: Maar niet met slagroom, vader. Dat gaat maar liggen klonteren in die bloedvaatjes. Da's niks gedaan. Al die vette troep.

Fritsje: Maar wel lekker!

Ans: Vette varkens worden niet oud.

Fritsje: Ik zou best slagroom op m'n tompoes lusten. En pa ook heus wel, denk ik.

Ans: Die lust er wel pap van! Wat lust die man nou niet, kun je beter vragen.

Fritsje: Nou dan?

Ans: Het kan niet alle dagen zondag zijn, jong. En morgen eten we ook al spek met peren.

Fritsje: Buh!

Ans: Moe was er anders dol op.

Fritsje: *(houdt het half afgebouwde vliegtuigje omhoog)* Vin je d'r van?

Ans: Jochie toch... Al dat schiettuig.

Fritsje: Je kunt er ook mee wegvliegen. Kijk. *(gaat staan en maakt brommend geluid)* Zo doe je dat. Als 'ie af is, vliegen we naar de hemel. Dan gaan we bij moe spek met peren eten. Zal ze leuk vinden. Dan vraag ik aan God of 'ie ons voor altijd wil laten leven. En dan, dan, dan hoeven jullie nooit meer te werken. Zou 'ie dat doen, God?

Ans: Ledigheid is des duivels, Moos.

Fritsje: Schijt altijd op dezelfde hoop, die duivel.

Ans: Ja, en ga jij nu maar naar de beddekoets, jong. Het is al tien uren geweest. *(Fritsje loopt de kamer uit)*

Fritsje: Trusten.

Ans: Trusten lieve jongen. Zakdoekjes liggen in het nachtkastje. Je hebt pas een schoon laken. *(de telefoon gaat)* Hallo? Met wie? Ella! Ja hoor, z'n gangetje. Nee die ligt op de bank. Ja, ja, maar je weet toch hoe je vader is... Nee, ben je gek. Nee hoor, niks ernstigs... Morgen? Een bakkie zal wel gaan en anders maken we maar tijd... Je dochter komt ook niet elke dag. Weet ik toch, schat. Ja, je hebt 't druk... Anders geen nieuws? Alles bij het oude zal ik maar zeggen. Nou ik gaat hangen. Jij ook, schat. Ja hoor, dag. *(legt hoorn neer)*

Fred: Frits. Fritsje? Ella...

Ans: Morgen komen ze. Ze komen. El en die vent van haar. We zullen wel weer zien wat er van komt. Maar het blijft een plaatboef die vent. Dat zei ik toen al, niet waar vader? Zei ik het niet? Niet te vertrouwen zei ik. Vanaf het moment dat ik z'n ogen zag. Te lui om te werken, zei ik. Nou, had ik geen gelijk vader? Had ik toen al geen gelijk? Z'n hand ophouden, daar is 'ie goed genoeg voor. Maar een broertje dood aan werken, dat soort chappies. In de zorgen heb ik gezeten. En nog steeds hoor. God, wat dat kind me allemaal aangedaan heeft. Maar we zullen het haar niet kwalijk nemen, hè vader? En maar prutsen die kerel. Een hobby noemt 'ie dat. In zo'n lulijzer mompelen. Met andere Jan Doedels die ook niks beters te doen hebben. Tranen met tuiten om dat kind. Tranen met tuiten. Al die leuke jongens die ze kon krijgen. En d'r zaten goeie partijen tussen. Piet van de bakker kwam toen nog om d'r vragen, weet je dat nog? Maar die moest ze niet. Nee hoor, die niet. Een jongen uit de stad most ze hebben. Is toch treurig, vader. Ik ken d'r nog om janken als ik ziet hoe ze d'r leven weggooit. Over m'n lijk dat hij hier ooit zal wonen, die ploert. Over m'n lijk. De zenuwen krijg ik er nog van.

Fred: *(haalt reutelend adem)* Waar, waar ben je, Meis? Zo donker hier...

Ans: Vanaf morgen ga je weer op de hometrainer. Hoor je? Die rare

fratsen van jou altijd. Je laat me altijd schrikken. *(slaat de streekkrant open)* Wist jij dat vader? De jonge Jaap is uit de tijd. Een ventje was het nog maar, en toen kwam 'ie al met vis langs de deur. Hij en rooie Kees. Samen langs de deur. Jonge Jaap... Uit de tijd.

Fred: Meis... Meis... Meis...

Ans: Labbekakken! Zo noemden ze heullie altijd. Luie donders. Rotter dan d'r eigen rotte vis, riep ze dan. Stinkstokken zijn het. Ik mot ze niet aan de deur. Ik hoor het 'r nog zeggen, moe. Arm schaap. Dat hophie iele ellende in d'r wagentje. Ach vader, weet je nog? Hoe ze smeekte. Eerst zachtjes, en lief. En later, later dan begon ze te gillen. En vloeken. Als we haar niet mee naar huis namen. En dat kleine, kleine hokkie. Een kip kon z'n kont er nog niet keren. Het maakte haar zo oud. Goed dat ze het allemaal niet meer wist. Zo'n spijt heb ik d'r van. Moe in dat hokkie... Altijd gewerkt, in een wagentje, nooit ziek, met d'r luier aan. Altijd in de buitenlucht, altijd. Alle dagen binnen, in die pislucht, waterige andijvieprak in plastic bakkies. *(tegen Fred)* Kijk. Zie je dat? Hij vraagt wat aan je, die Klores. Vraag maar hoor jongen. Vraag maar aan het baasje, of 'ie met je meegaat. Is goed voor het baasje, een beetje beweging. Liggen kan 'ie straks nog lang genoeg. Vader! Hij vraagt wat aan je! Of je met 'm mee wil. Plassie doen, drukkie doen. Kom op nou vader, je bent toch geen ouwe vent? *(Fred zucht kreunend)*

Ans: Willem de Zwijger! *(tegen Blakkie)* Je maak je blij met een dooie mos, Klores. *(fluisterend)* Baassie is beetje ziekies. Sst! Nee, niet blaffen. *(verlaat het toneel met Blakluie. Fred schiet recht overeind)*

Fred: Mamma? Ben jij dat echt? Nee mamma, Meis zal alleen achterblijven. En Fritsje. *(mokkend)* Goed mamma, al goed. Ik kom. *(diepe zucht, valt achterover. Ans komt binnen met Blakkie. Wrijft haar handen. Ze loopt op haar tenen, kijkt even naar Fred, doet de lichten uit en verlaat het toneel)*

Licht uit

Einde scène 1

Scène 2

Het is donker. Ans sluipt op haar tenen vanuit de slaapkamer naar de keuken. Ze is gekleed in een pyjama met daarover heen een duster. Ze gaat naar de keuken voor een kop warme melk omdat ze niet in slaap kan komen. Ze giet wat melk in een pannetje.

Ans: *(tegen het publiek)* 't Is een lieve jongen. Echt, een schat van een jongen. Maar ik hou me hart vast. Ken nog geen eitje bakken die jongen. En nou zijn we d'r nog hè. Maar Fred zegt ook wel eens, we hebben niet het eeuwige leven Meis, zegt 'ie dan. Nou neem ik 's avonds wel een paar borreltjes, dat wel hoor. Anders blijf ik malen, malen, malen. Niks dan malen in m'n kop. Effe slapen en dan schrik ik wakker. De bibbers in m'n lijf, van onder tot boven. En maar prakkizeren hè. Wat mot er nou met Fritsje. M'n lieve Moos. Hij mot toch iemand hebben, die een beetje op 'm past. As je nou toch 'es hoort hè, as je nou 'es hoort. Wat er allemaal voor vuiligheid in de wereld is. Ik hou m'n hart vast. Mot er toch niet aan denken dat die jongen er straks alleen voor staat. 't Is toch een lieve jongen hè. Veels te lief voor al die vuillakkers. Bah! M'n lieve Moos in een kamertje, ergens in de stad. Hij ken nog geen prak koken, die arme ziel. Wat mot die jongen dan eten? Zo'n jochie as Moos motten ze altijd hebben. Altijd zo! Vuilspuiters zijn het. Nachtbraken, dat kennen ze wel in die stad. Oh ja, geen probleem. Moos op z'n eigen... En wie let er dan op of 'ie z'n eigen wel verzorgen zal? Ze zullen, zullen hem vol willen stoppen met die troep. Hashies spuiten. En die lellebellen willen maar één ding. Moos het nest in krijgen. Ons Fritsje... Die hoort toch bij mijn? Ik mot er toch voor die jongen wezen? Hij ken mijn niet missen. Ze azen d'r op hoor, dat weet ik wel. Da's 't eerste wat die krenge doen als je niet meer nodig bent. Hebben wij echt niet gedaan, hoor, bij moe. Denken ze wel natuurlijk, maar is niet zo. Het ligt toch anders. Moe zat maar alleen. Is toch anders, alleen zitten. En maar praten in d'r eigen hè. Hele verhalen had ze. Over de oorlog, over pa en opoe. Aan één stuk door, d'r kwam maar geen eind aan. D'r lichaam was zo sterk als een leeuw. Maar ja, die kop hè, die kop. Die was zo verrot als een mispel. *(schudt haar hoofd en schenkt de warme melk in. Ans zit aan de eettafel en nippt van haar warme melk. Plotseling verschijnt haar overleden moeder)*

Ans: Moe? *(de overleden moeder begint neuriënd de spullen in de kamer te stoffen)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto